

GESPREKSVERSLAG OVERLEG CHARRED

Datum: 24-2-2023

AANWEZIG: Fleur Froeling (Universiteit Utrecht), Gerard Hoek (Universiteit Utrecht), Mariël Ellens, Anne-Marie Monnikhof

BESPREEKPUNT: Levoglucosan, overige meetresultaten en hoe in te zetten in de handhavingprocedure om de gezondheidsklachten door houtrook aan te tonen.

Vier gemeenten, Utrecht (De Meern), Bergen, Amsterdam-IJburg en Zutphen, hebben meegedaan aan het CHARRED project. In deze gemeenten zijn verschillende stoffen in relatie tot houtrook gemeten. Van alle stoffen bleek Levoglucosan het meest interessant te zijn. Levoglucosan is namelijk een markerstof die specifiek vrij komt bij het verbranden van hout. Deze metingen kunnen alleen op dag basis gedaan worden en zijn zeer kostbaar.

VERLOOP GESPREK

In Zutphen is er gemeten tussen de wijken de Zuidwijken en het Waterkwartier. Er werd gemeten op een relatief afgelegen locatie en tijdens een milde winterperiode. De metingen zijn 150 meter van de weg af uitgevoerd zo dat die niet van invloed waren op de metingen. De meetgegevens zijn volgens de wetenschappers voor ALLE gemeenten interessant.

“Op dagen dat er veel gestookt werd waren er duidelijke pieken te zien in de Levoglucosan metingen”, aldus Gerard Hoek.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE HOUTROOKOVERLAST IN DE WOONWIJKEN?

Hoek: “Dat betekent dat wanneer er gestookt wordt in een woonwijk, en je gaat daar Levoglucosan meten, dat er een piek zal zijn in de Levoglucosan meting die dag.” In alle gemeten locaties is er door onderzoekers gecontroleerd of er op een doordeweekse avond een aantal kachels aan stonden. Er moesten minstens 25 kachels aan staan om daar te kunnen meten. In deze studie is er ook rekening gehouden met achtergrondconcentraties van fijnstof in de wijk. De uitstoot van houtkachels moet je optellen bij de achtergrondconcentratie van de wijk. Froeling zegt “Het komt er als het ware bovenop.”

DIT BETEKENT DUS DAT HOE DICHTER JE BIJ DE BRON WOONT, HOE GROTER DE BLOOTSTELLING AAN TOXISCHE STOFFEN DOOR HOUTROOK IS?

“Ja”, aldus Gerard Hoek. De beschreven Levoglucosan meting in dit onderzoek geeft weer wat de gemiddelde blootstelling is van alle houtkachels in de buurt en wijdere omgeving. Als er door je burens wordt gestookt, is de blootstelling nog aanzienlijk hoger. De gemeten blootstelling is daarom een onderschatting van de werkelijke blootstelling van individuele burgers. Daar komt nog eens bij dat gemeten werd op een relatief afgelegen locatie en tijdens mild winterweer. Bij CHARRED is uitdrukkelijk gekeken naar de buurtblootstelling.

DE METINGEN ZIJN ALS VOLGT MET ELKAAR VERGELEKEN:

Hoek schrijft een conclusie bij de grafiek waarin 25% van de hoogste blootstellingen wordt vergeleken met de 25% laagste blootstelling. In de grafiek is dan 50% van de meetdagen meegenomen. “Zowel bij gezonde mensen als bij mensen met astma en COPD registreerden wij een toename van gezondheidsklachten (kort ademigheid tijdens rust)”, aldus Fleur Froeling. Er was ook een verband te zien met extra medicatie gebruik. Mensen maakte gebruik van extra pufjes of neussprays om de klachten tegen te gaan. Froeling: “Dit laatste gold ook voor gezonde mensen.”